

Sedmdesátiny Františka Krejčího.

František Krejčí se narodil v Hostinném 21. srpna 1858. Po studiu gymnasiálních poslouchal na pražské universitě přednášky z filosofie a hlavně z klasické filosofie, která byla zpočátku také jeho oborem vědním, než se obrátil docela k psychologii. Po skončení studiu vysokoškolských suploval nějaký čas v Mladé Boleslavi a roku 1883 se dostal definitivně do Nového Bydžova. Odtud byl v roce 1897 přeložen na gymnasium vlnohradské. Roku 1898 habilitoval se jako docent filosofie na české universitě na základě svých prací psychologických. Roku 1905 byl jmenován mimořádným a teprve roku 1913 řádným profesorem pro filosofii a psychologii. Oslaví tedy se svými sedmdesátinami zároveň také třicetiletí své universitní působnosti. — Ale katedra universitní zdaleka nezůstala jediným místem, z něhož vybojoval Krejčí své filosofii domovské právo v Čechách, a své vědecké práci uznání všech. Účastnil se horlivě lidovýchovné práce, přednášel v universitních kursech a extensivně, vedl duchovně učitelstvo, hájil své názory v revuích, polemisoval v novinách, organizoval práci vědeckou, fungoval v mnoha spolcích, redigoval revue, spoluzakládal Volnou Myšlenku, stál v čele výchovné a vzdělávací instituce politické strany socialistické; všude, kde bylo třeba, zápasil za práva vědy a filosofie a za své názory, za nimiž stál celou svou bytostí. Jeho jméno bude vždy vyslovováno zároveň s druhými vůdci myšlenkového pokroku před válkou, s jménem T. G. Masaryka, F. Drtiny a F. Cádý.

První své práce uveřejňoval v Masarykově „Atheneu“, později v „Naší době“. S Drtinou a Cádým založil roku 1900 filosofickou revue „Česká mysl“, kterou po odchodu spoluredaktorů redigoval sám a rediguje dodnes, s výjimkou jediného ročníku (XVII.). V době, kdy byl předsedou Filosofické jednoty, pečoval o důstojné vydání spisů Augustina Smetany, jehož si vážil stejně jako T. G. Masaryka, a roku 1906 z jeho podnětu a jeho redakcí vyšel „Durdíkův sborník“. Jeho spoluredakcí byl vydán sborník „T. G. Masarykovi k jeho šedesátinám.“

Důležitou složkou práce Krejčího byla vždy také jeho účast v politice, která vyvrcholila v letech válečných a brzy po převratu. Před válkou jako člen výkonného výboru České strany pokrokové sledoval přirozeně politické události a po vypuknutí války si jich všiml se zvýšeným zájmem. V roce 1917 ho vidíme v kruhu kolem „České demokracie“ a mezi těmi, kdo zakládají „Českou stranu socialistickou“. Po převratu byl členem revolučního Národního shromáždění, později senátorem. Nikdy však nezapomínal při vši této práci svého poslání učitelského a vědeckého. V době, kdy vznikala Masarykova akademie práce, byl mezi jejími organizátory a pečoval o vybudování psychotechnického ústavu a o rozvoj české psychologie, jejímž je vlastním zakladatelem. Jest ředitelem psychologického ústavu a semináře na universitě a předsedou Psychologické společnosti. Sedmdesáté narozeniny zastihují ho sice zeslabeného nedávnou nemocí, ale duševně svěžďho a pevného. — Krejčí napsal dlouhou řadu spisů, z nichž jmenujeme šestidílnou „Psychologii“ a „Positivní etika jakožto mravouka na základě přirozeném“. V roce 1915 napsal „Právo existence malého národa“.

to dnech Nár. Museu drahocenného daru: darována knihovně i ona část korespondence, již dosud p. Heyduková v Písku uchovávala. Nyní jest v knihovně vše, co písemného básník zanechal. Zbývá ještě, aby jeho přátelé se ukázali tak štědrými, jako jeho vzácná družka, a darovali knihovně pro studium díla básníkovy jeho dopisy a rukopisy.

Jos. Volf.

Divadlo.

Národní divadlo. Nová saisona zahájena bude ve čtvrtek 23. t. m. Smetanovou operou „Prodaná nevěsta“ (mimo). V pátek „Manon“ (mimo), po prvé s nově angažovanými členy p. Sponarovou (tit. úloha) a p. Chorovičem (de Grieux); v sobotu večer „Zkrocení zlé ženy“ (mimo); v neděli odpoledne „Čert a Káča“ a večer „Hubička“.

Stavovské divadlo. Nová saisona zahájena bude ve čtvrtek 23. t. m. „Ze života hmyzu“. V pátek „Lišák Stavimolta“; v sobotu „Madame Butterfly“; v neděli odpoledne „Náš pan farář“ a večer „Ze života hmyzu“.

Městské divadlo na Král. Vinohradech. Dnes o půl 8. hod. v II. lidovém cyklu za poloviční ceny „Devátá louka“ od R. Jousenské (mimo). Zítra o 3. hod. v lidovém cyklu „Transport č. 20“ a večer o půl 8. hod. „Dáma s kameliemi“ s A. Sedláčkovou j. h. (mimo). Ve čtvrtek „Osmá a první“ s A. Sedláčkovou (mimo). V pátek oba díly Dostojevského „Zločinu a trestu“. V sobotu odpoledne Hilbertova „Vina“ a v neděli odpoledne jako poslední představení lidového cyklu „Anglická sobota“. V sobotu večer za plné ceny premiéra efektní komedie „Souboj lásky“ od Lili Havanyové s A. Sedláčkovou v hlavní roli. Novinku studuje režisér Bohuš Stejskal ve výpravě Wenigově. Premiéra hraje se mimo předplacení a první reprisa je v neděli večer. Od pátku dne 24. t. m. začínají se všechna večerní představení již o 7. hodině. Od pondělka 27. t. m. hraje se v předplacení.

Aréna: Dnes „Pst — mezi námi“

Urania: Dnes „Rose Marie“.

Vlnohradská zpěvohra: Dnes „Vlašťovčí hájdo“.

Burianova: Dnes „Mořská panna“.

Rohoko: Dnes „S. O. S.“

Evelina, operetní revue o 10 obrazech od B. Granichstaedtera má svoji premiéru ve Vlnohradské zpěvohře v sobotu 1. září. Hlavní role dam: p. Valja Petrová, V. Dobrá a pan M. Bakovský. Do novinky zřizují se zcela nové dekorace, velká kostymní výprava. 08267

Divadla.
Dobroslaváci stařešinové opět na scéně Klicperova divadla v Hradci Králové. Na slavnostní akademii, pořádané 7. září t. r. v Městském Klicperově divadle, bude hrána aktovka „Paní Mincmistrová“. Dobroslaváci stařešinové, dr. L. Klumpar, dr. Červený, generálmajor v. v. J. Chmeleňský a vrch. insp. Boh. Dvořáček, kteří hráli před 40 lety, vystoupí v těchže úlohách na naší akademii. V ostatních úlohách vystoupí členové ochotnického spolku „Klicpera“ a členové „Dobroslava“. Při slavnostní akademii přednesen bude nejstarším „Dobroslavákem“, generálmajorem v. v. J. Chmeleňským, Bohdana Kaminského proslav

Poděbrady:

Východočeské divadlo: Dnes „Polská kreva“.